

Sygn. akt: IVP 939/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Zabrze Wydział IV Pracy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Kubis

Protokolant: Katarzyna Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015 roku w Zabrze na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) Spółki Akcyjnej w K.**

przeciwko: **S. W. (W.)**

o obniżenie renty wyrównawczej

1. obniża pozwanemu S. W. rentę wyrównawczą przyznaną mu od powódki (...) Spółki Akcyjnej w K. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 11 maja 2004 roku, w sprawie o sygnaturze akt IV P 902/02 do kwot:

- za okres od 01 października 2013 roku do 28 lutego 2014 roku do kwoty 321,89 zł (trzysta dwadzieścia jeden i 89/100 złotych) miesięcznie,

- za okres od 01 marca 2014 roku do 28 lutego 2015 roku do kwoty 327,69 zł (trzysta dwadzieścia siedem i 69/100 złotych) miesięcznie,

- za okres od 01 marca 2015 roku do nadal do kwoty 309,52 zł (trzysta dziewięć i 52/100 złotych) miesięcznie;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Na oryginalnie właściwy podpis

Sygn.akt IV P 939/14

UZASADNIENIE

(...) S.A. w K. Oddział KWK (...) w R. wniosła pozew przeciwko S. W. domagając się obniżenia renty wyrównawczej zasądzonej na jego rzecz wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 11 maja 2004r. z kwoty 921,89 zł miesięcznie do 9 zł poczynając od 01 października 2013r. Uzasadniając swoje żądanie podała, że S. W. z dniem 27 grudnia 2006r. nabyłby uprawnienie emerytalne, gdyby nie wypadek przy pracy. Dokonując wyliczenia potencjalnej wysokości emerytury pozwanego i pomniejszając jej wartość o świadczenia wypłacane pozwanemu przez ZUS wartość renty wyrównawczej należnej pozwanemu winna wynosić 9 zł. W tym stanie rzeczy w ocenie powódki zachodzą okoliczności uzasadniające obniżenie pozwanemu dotychczasowej wysokości renty w oparciu o art.907§2 kc.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa za okres od 10 października 2013r. do 31 grudnia 2014r., natomiast odnośnie roszczenia za okres od 01 stycznia 2015r. stwierdził, że zajmie dalsze stanowisko po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, a w szczególności dowodu z opinii biegłego z zakresu rent. Przyznał, że

pobiera rentę od powódki, której przekazuje aktualne decyzje z ZUS-u. Tym samym powódka miała i ma informacje o wysokości wypłacanego mu świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Przyznał, że gdyby nie wypadek przy pracy przeszedłby na emeryturę, przy czym nie w 2006r., a po 15-tu latach pracy dołowej i po nabyciu nagród z okazji Dnia G. oraz 14-tej pensji tj. z dniem 01 stycznia 2008r. Następnie podniósł, że powódka w sposób nieprawidłowy wyliczyła wartość jego potencjalnej emerytury, a podstawą wyliczeń należnego mu świadczenia powinno być wynagrodzenie pracowników porównawczych tj. J. P. i J. L..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 11 maja 2004r. wydanym w sprawie o sygn.akt IV P 902/02 Sąd Rejonowy w Zabrzu zasądził na rzecz S. W. rentę wyrównawczą, którą poczynając od 01 maja 2004r. ustalił na kwotę 921,89 zł miesięcznie. W toku tego postępowania Sąd ustalił, że pracownikami porównawczymi względem poszkodowanego byli J. P. i J. L., a gdyby nie wypadek przy pracy pozwany jako pracownik oddziału transportowego mógłby z dniem 01 października 1993r. przejść do oddziału szybowego na KWK (...) na stanowisko dołowe.

S. W., gdyby nie wypadek przy pracy mógłby przejść na potencjalną emeryturę z dniem 27 grudnia 2006r., a wysokość należnego mu z ubezpieczenia społecznego świadczenia wynosiłaby 2.558,68 zł brutto. W okresie od 01 marca 2013r. pozwany otrzymywałby potencjalną emeryturę w kwocie 2.724,59 zł netto, w okresie od 01 marca 2014r. do 28 lutego 2015r. po 2.767,88 zł miesięcznie, a od 01 marca 2015r. po 2.796,64 zł. Uwzględniając wysokość faktycznego świadczenia pobieranego przez pozwanego z ubezpieczenia społecznego, które od października 2013r. stanowi 100% renty inwalidzkiej i 50% emerytury renta wyrównawcza należna pozwanemu wynosi w okresie od 01 października 2013r. do 28 lutego 2014r. 321,89 zł miesięcznie, w okresie od 01 marca 2014r. do 28 lutego 2015r. 327,69 zł i od 01 marca 2015r. po 309,52 zł miesięcznie.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd oparł się na aktach sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Zabrzu o sygn.akt IV P 902/02 oraz opinii biegłego z zakresu rent Z. G.. Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a powódka wniosła jedynie o ustalenie faktycznego dochodu pozwanego za lata 2014-2015 w oparciu o decyzje rentowe.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powódki zasługuje na uwzględnienie do kwot wyliczonych w opinii biegłego.

Zgodnie z treścią art.907 §2 kc jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie. Natomiast zmiana stosunków w rozumieniu § 2 art. 907 - w znaczeniu zmiany sytuacji majątkowej lub osobistej - musi wystąpić po wydaniu wyroku ustalającego prawo do renty lub też po zawarciu ugody w tej sprawie. Znajduje to również potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale składu 7 sędziów z dnia 18 października 1972r. Sąd Najwyższy stwierdził, że w sprawie o zmianę wysokości renty, ustalonej ugodą, sąd uwzględnia w ramach zmiany stosunków - na podstawie art. 907 § 2 k.c. - tylko okoliczności powstałe po zawarciu ugody (OSNCP 1973/3/38). W wyroku z dnia 06 grudnia 2000r. Sądu Najwyższy uznał, że uchylenie lub zmiana wysokości renty zasądzonej lub wypłacanej na podstawie ugody (także pozasądowej), bez czasowego ograniczenia, możliwe jest tylko w sytuacji określonej art.907 § 2 kc, a więc gdy nastąpiła zmiana stosunków (II UKN 125/00).

W tym stanie rzeczy Sąd mógł wziąć pod uwagę tylko te okoliczności uzasadniające zmianę wysokości wypłacanej pozwanemu renty, które pojawiły się po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy w Zabrzu w sprawie o sygn.akt IV P 902/02. Bez wątplenia do takich okoliczności należało nabycie przez pozwanego prawa do emerytury. Wyliczając potencjalną wysokość należnej pozwanemu emerytury oraz ustalając potencjalną datę przejścia S. W. na emeryturę Sąd oparł się na ustaleniach, jakie zostały dokonane w sprawie o sygn.akt IV P 902/02. Zgodnie bowiem z art.366 kpc wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osadzonej co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia pomiędzy tymi samymi stronami. W wyroku z dnia 08 marca 2010r. Sąd Najwyższy uznał, że związanie orzeczeniem oznacza zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet

niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego. Powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na motywy wyroku w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu. W szczególności, powagą rzeczy osądzonej mogą być objęte ustalenia faktyczne w takim zakresie, w jakim indywidualizują one sentencję jako rozstrzygnięcie o przedmiocie sporu i w jakim określają one istotę danego stosunku prawnego. Chodzi jednak tylko o elementy uzasadnienia dotyczące rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, w których sąd wypowiada się w sposób stanowczy, autorytarny o żądaniu (II PK 249/09,LEX nr 589978). Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 12/09, LEX nr 515722). Zatem w kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być ona już ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza zatem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008 nr 1, poz. 20 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2008 r., III CZP 72/08, OSNC 2009 nr 2, poz. 20). Chociaż powagą rzeczy osądzonej objęta jest w zasadzie jedynie sentencja wyroku, a nie jego uzasadnienie, to jednocześnie w orzecznictwie trafnie zwraca się uwagę, że powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na motywy wyroku w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu (tak np. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 15 marca 2002 r., II CKN 1415/00, LEX nr 53284 oraz z dnia 29 marca 2006 r., II PK 163/05, OSNP 2007 nr 5-6, poz. 71). W szczególności, powagą rzeczy osądzonej mogą być objęte ustalenia faktyczne w takim zakresie, w jakim indywidualizują one sentencję jako rozstrzygnięcie o przedmiocie sporu i w jakim określają one istotę danego stosunku prawnego. Chodzi jednak tylko o elementy uzasadnienia dotyczące rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, w których sąd wypowiada się w sposób stanowczy, autorytarny o żądaniu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2004 r., V CK 528/03, LEX nr 188496 oraz z dnia 21 września 2005 r., V CK 139/05, LEX nr 186929). Tak zwanej prekluzji ulega więc tylko ten materiał procesowy, który dotyczy podstawy faktycznej w zakresie hipotezy normy materialnoprawnej zastosowanej przez sąd, natomiast twierdzenia i dowody dotyczące innej podstawy prawnej są dla konkretnej sprawy obojętne (uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2003 r., III CZP 97/02, OSNC 2003 nr 12, poz. 160).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd wyznaczył drogę zawodową pozwanego w oparciu o stan faktyczny ustalony w sprawie o sygn.akt IV P 902/02. Z ustaleń tych wynikało, że gdyby nie wypadek przy pracy pozwany jako pracownik Oddziału Transportowego z dniem 01 października 1993r. (data przejścia tego oddziału przez spółkę Kopalnie (...)) mógłby przejść od pracy na Oddziale Szybowym i pracować na stanowisku dołowym do dnia nabycia uprawnień emerytalnych tj. 27 grudnia 2006r. Powódka nie wykazała, aby pozwany nie mógł pracować na stanowisku dołowym do w/w daty, a wyliczona przez nią potencjalną emerytura nie uwzględniała w ogóle ustaleń dokonanych w sprawie o sygn.akt IV P 902/02. W tym stanie rzeczy Sąd oparł się na wyliczeniach dokonanych w opinii biegłego z zakresu rent Z. G. z dnia 19 maja 2015r., dokonując jedynie ich sprawdzenia w zakresie świadczenia pobieranego przez pozwanego w latach 2014-2015. Na podstawie decyzji rentowych przesłanych przez ZUS stwierdzono, że biegły w sposób prawidłowy wyliczył wysokość tego świadczenia (w 2014 r. biegły przyjął kwotę 2.440,19 zł, a pozwany faktycznie pobierał kwotę 2.440,20 zł, w 2015r. biegły przyjął kwotę 2.487,12 zł, a pozwany otrzymał 2.487,13 zł).

W związku powyższym Sąd obniżył rentę wyrównawczą należną pozwanemu do kwot wyliczonych przez biegłego i orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone, gdyż brak było podstaw do obniżenia pozwanemu renty wyrównawczej do kwoty 9 zł miesięcznie.

Na podstawie art.102 kpc Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu uwzględniając charakter sprawy. Nadto Sąd miał na uwadze fakt, że powódka w sposób nieprawidłowy wyliczyła potencjalną emeryturę powoda, dysponowała także aktualnymi decyzjami rentowymi pozwanego, który nie kwestionował tego, że jego renta

wyrównawcza winna ulec obniżeniu. Po otrzymaniu opinii biegłego z zakresu rent pozwany zgodził się z otrzymanymi wyliczeniami. W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie trzecim.

Na oryginale właściwy podpis